یادداشت

هدف از فعال‌سازی مکانیسم ماشه چیست؟

مصطفی قربانی
کارشناس سیاسی

سه کشور اروپایی عضو ۱+۵ بالاخره فرایند فعال‌سازی مکانیسم ماشه علیه ایران را در شورای امنیت سازمان ملل کلید زدند. حال اگرچه این قضیه بیش از اثرات واقعی، اثرات روانی برای ایران در پی خواهد داشت، اما آن را باید در جورچین بزرگ‌تر مقابله قدرت‌های اروپایی در همراهی با امریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران دانست؛ بدین ترتیب که گام برداشتن این سه کشور در مسیر فعال‌سازی مکانیسم ماشه علیه ایران را می‌توان اقدامی برای متأثر ساختن فضای اجتماعی ایران در جنگ ترکیبی دانست که هم‌اکنون با محوریت امریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران در جریان است.

در توضیح باید گفت که رژیم صهیونیستی در محاسبات خود در برابر ایران، سرمایه راهبردی خود را پتانسیل‌های نارضایتی در فضای اجتماعی ایران تعریف کرده است. بر این اساس، تصور آنها این بود که با آغاز جنگ، مردم ایران با آنها همراهی می‌کنند، اما در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه با توجه به عدم همراهی مردم با دشمن در کنار رهبری داهیانه رهبر معظم انقلاب و توانایی‌های نظامی ایران، اضلاع تهاجم ترکیبی دشمن دچار فروپاشی شد. اگر قرار باشد رژیم مجدد به ایران حمله کند و مردم با او همراهی نکنند، باز راهبرد او به گل خواهد نشست. بنابراین، شرط هرگونه غلبه رژیم صهیونیستی بر ایران، همراهی مردم ایران با اوست. حال سؤال این است که اگر مردم ایران با دشمن همراهی کنند، باز جمهوری اسلامی توان لازم برای مقابله با دشمن را دارد. پس باز پیروزی در جنگ با ایران برای نتانیاهو آسان نیست. بر این اساس، دشمن در تلاش است با هدف قرار دادن انسجام ملی و تاب‌آوری ملی در ایران، ماشین دفاعی ایران را بلااستفاده بگذارد. تلاش اروپایی‌ها برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه و فشار بر ایران از این ناحیه، از این منظر قابل درک و تحلیل است؛ بدین ترتیب که اولاً، چگونگی مواجهه با این موضوع را به یک مسئله اختلافی در ایران تبدیل کنند و ثانیاً، با توجه به بار روانی ناشی از این موضوع، تاب‌آوری جامعه در برابر وضع موجود را دچار فرسایش کنند.

در این زمینه، مدل «پنج حلقه واردن(Warden)» می‌تواند روشنگر باشد. مطابق با این مدل، هر موجودیت راهبردی دارای پنج جز است که به صورت حلقه‌های متداخل در دل یکدیگر قرار می‌گیرند. این حلقه‌ها عبارتند از:

۱. حلقه رهبری که هدایت، رهبری و هویت‌بخشی به کل نظام را برعهده دارد. بدون این عنصر نمی‌توان نظام را یک موجودیت راهبردی شمرد. نظام اطلاعاتی نیز در این حلقه جای می‌گیرد. این حلقه، غیرقابل جایگزینی بوده و در صورت از دست رفتن آن، کل نظام دچار فروپاشی یا تغییر هویت می‌شود.

۲. حلقه ملزومات حیاتی که جریان ورودی‌های لازم برای فعالیت رهبر و کل نظام می‌باشد. این حلقه تا حد اندکی قابل جایگزینی است.

۳. حلقه زیرساخت‌ها که عبارت است از آنچه برای ایجاد جریان ملزومات اساسی و غیراساسی موردنیاز است. اجزای این حلقه تا حدی قابل جایگزینی و حتی تا حدی قابل صرف‌نظر کردن است.

۴. حلقه جامعه یا اجزای تشکیل‌دهنده نظام که مقدار بیشتری از حلقه قبلی قابل از دست رفتن است.

۵. حلقه سازوکار دفاعی که نظام را در مقابل تهاجمات بیرونی حفاظت می‌کند.

براساس این مدل، برای نابودسازی یک نظام، چندین راه وجود دارد: می‌توان تک‌تک حلقه‌ها را از بین برد و در نتیجه نظام را از بین برد یا اینکه با از بین بردن حلقه رهبری، ماهیت آن نظام را از بین برد و آن نظام را از کار انداخت. نکته مهم مطابق با این مدل آن است که تنها راه مقابله با یک نظام، تهاجم به‌ساز و کار دفاعی آن نظام نیست. ممکن است که حتی با در پیش گرفتن برخی تمهیدات، بتوان کاری کرد که‌ساز و کار دفاعی اصلاً به کار نیفتد. به بیان دقیق‌تر، در مدل پنج حلقه‌ای تحلیل، حالت ایده آل آن است که با تأثیرگذاری بر اجزای نظام، این شرایط طوری رقم بخورد که‌ساز و کار دفاعی نظام به کار نیفتد.

با توجه به آنچه گفته شد، تلاش دشمن برای هدف قرار دادن محیط اجتماعی ایران با ابزار مکانیسم ماشه، معطوف به محدودسازی و در نهایت، قفل کردن سازوکار دفاعی کشور است؛ بدین ترتیب که با قرار دادن جامعه در برابر نظام، وضعیت به‌گونه‌ای رقم بخورد که سازوکار دفاعی به اسارت مسلح تن بدهد و آنگاه یا باید در برابر دشمن تسلیم شد یا منتظر حملات آن به سایر ارکان نظام بود. بنابراین، در مواجهه با این وضعیت، باید با هوشیاری و ظرافت به‌گونه‌ای عمل شود که انسجام ملی و تاب‌آوری ملی لطمه‌ای نبیند.

خبر آخر

جانشین بسیج مستضعفین:

اراده ملت ایران با هیچ عملیاتی شکست نمی‌خورد

حتی در شرایط تحریم و فشار اقتصادی، جمهوری اسلامی ایران توانسته است پیشرفت‌های چشمگیری در حوزه‌های نظامی، پزشکی، مهندسی و فناوری داشته باشد و جایگاه خود را در سطح منطقه و جهان تثبیت کند.

به گزارش ایرنا، سردار سید قاسم قریشی، جانشین سازمان بسیج مستضعفین روز جمعه در دوره دانش‌افزایی و توانمندسازی اساتید بسیجی کشور در مشهد افزود: پیروزی‌های نظامی و مقاومت مردم نشان داد که هیچ عملیات و برنامه‌ریزی دشمن نمی‌تواند اراده ملت ایران و انسجام ملی آنها را شکست دهد. وی ادامه داد: طی سال‌های اخیر، دشمنان تلاش کردند با برنامه‌ریزی دقیق و عملیات برق‌آسا، نقاط قدرت ایران را هدف قرار دهند و حتی حملات به مراکز هسته‌ای و فرماندهان نظامی را طراحی کردند، اما انسجام و هوشیاری مردم و نیروهای مسلح، مانع از تحقق اهداف آنان شد.

جانشین سازمان بسیج مستضعفین گفت: پیروزی‌های نظامی و مقاومت مردم نشان داد که هیچ عملیات و برنامه‌ریزی دشمن نمی‌تواند اراده ملت ایران و انسجام ملی آنها را شکست دهد. هرگونه اقدام دشمنان، از زمان شکل‌گیری انقلاب اسلامی تا امروز، با شکست مواجه شده و جمهوری اسلامی ایران در مسیر توسعه و پیشرفت خود قرار دارد. وی اضافه کرد: باید با جهاد تبیین و هدایت جامعه، این دستاوردها و مقاومت‌ها را به نسل‌های آینده منتقل کرد و پرچمدار حفظ آرمان‌های انقلاب شد. جانشین سازمان بسیج مستضعفین گفت: در هر برهه، دشمن تلاش کرده است با تحریف واقعیت‌ها و وقایع تاریخی، از جمله علل و عوامل جنگ‌ها، جامعه را دچار تردید و انحراف کند، اما نقش بسیج اساتید در مقابله با این جریان‌ها حیاتی است.

قریشی با اشاره به اهمیت بررسی ریشه‌ها و اهداف دشمنی‌های بین‌المللی علیه ایران اضافه کرد: ضروری است علل حمایت گسترده غرب و امریکا از رژیم صهیونیستی و نقش کشورهای اروپایی و امریکایی در شکل‌گیری و تحکیم این رژیم مورد تحلیل دقیق قرار گیرد. این بررسی باید به نسل جوان کمک کند تا شناخت درستی از تحولات سیاسی و تاریخی پیدا کنند و از شبهات و برداشت‌های نادرست مصون بمانند.

خبریک

پزشکیان در یادواره زنان، کودکان و خانواده‌های شهید جنگ ۱۲ روزه:

جنگ ۱۲ روزه پایمردی ملت ایران در دفاع از میهن را ثابت کرد

رئیس‌جمهور ضمن تجلیل از مقام والای شهیدان جنگ تحمیلی ۱۲ روزه و ابراز همدلی با بازماندگان آنان گفت: ایستادگی و پایمردی ملت ایران در جنگ ۱۲ روزه بار دیگر وفاداری و ثبات قدم آنان در دفاع از میهن را به جهانیان ثابت کرد. ما امروز در مقابل آنان سر تعظیم فرود می‌آوریم و هر آنچه در توان داریم در راه خدمت به آنها و حل مشکلات کشور در تعامل با همسایگان و کشورهای دوست و همسو به کار خواهیم گرفت و یقین داریم با کمک هم آینده‌ای روشن برای کشورمان خواهیم ساخت.

دکتر مسعود پزشکیان عصر پنج‌شنبه، در مراسم یادواره زنان، کودکان و خانواده‌های شهید جنگ ۱۲ روزه تحمیلی رژیم صهیونیستی علیه ملت ایران، با گرامیداشت یاد همه شهدا، به مرور توطئه‌ها، خباثت‌ها و دشمنی‌ها علیه ایران اسلامی، به ویژه از ابتدای انقلاب اسلامی تاکنون پرداخت و گفت: این دشمنی‌ها در حالی از بدو پیروزی انقلاب اسلامی شدت گرفته و تا به امروز نیز ادامه یافته است که کشورهای مدعی دموکراسی و حقوق بشر، در نهایت وقاحت، جنایات وحشیانه رژیمی را که در سرتاسر منطقه ترور می‌کند و آدم می‌کشد، نمی‌بینند، اما ملت ایران را که خود قربانی تروریسم است، به ایجاد ناامنی در منطقه متهم می‌کنند.

■ حمایت غربی‌ها از صهیونیست‌ها شرم‌آور است

رئیس‌جمهور با نکوهش حمایت و پشتیبانی شرم‌آور امریکا و کشورهای اروپایی از رژیم صهیونیستی و توجیه جنایات این رژیم در منطقه، به ویژه بر علیه مردم مظلوم غزه اظهار داشت: همین کشورها بی‌آنکه بگویند ایران تا کنون به کدام کشور حمله کرده، ما را به حمایت از تروریسم و نقض حقوق بشر متهم می‌کنند و در مقابل به جای محکوم کردن رژیم جنایتکار صهیونیستی از این رژیم حمایت هم می‌کنند. نمی‌توانم باور کنم که اینها انسان هستند چراکه هیچ انسانی نمی‌تواند رنج و درد و زجر کشیدن انسان‌ها را در غزه ببیند و آن را توجیه کند. پس این حقوق بشر ادعایی آنها کجاست؟ این حمایت تسلیحاتی و پشتیبانی لجستیکی و نرم‌افزاری از یک رژیم نسل‌کش در دنیای امروز چه منطقی دارد؟

■ هیچ انسان آزاده‌ای وطن خود را نمی‌فروشد

دکتر پزشکیان در ادامه به اهداف پلید رژیم صهیونیستی و امریکا در حمله به ایران اسلامی اشاره کرد و گفت: آنها تصور می‌کردند با ترور فرماندهان و مسئولان ارشد ایران، کشور را فلج کرده و بعد مردم ایران از آنها حمایت و پشتیبانی می‌کنند، اما نه تنها هدف شوم آنان محقق نشد، بلکه همه ملت ایران، حتی کسانی که ما پیش‌تر با آنها برخورد مناسبی هم نداشتیم، قاطعانه و محکم ایستادند و از کشورشان دفاع کردند، چراکه هیچ انسان آزاده‌ای وطن خود را نمی‌فروشد و در مقابل زور و قلدری سر خم نمی‌کند.

رئیس‌جمهور با اشاره به رفتار دوگانه و همچنین تظاهر و ریاکاری کشورهای مدعی دموکراسی و حمایت از حقوق بشر در قبال جنایات رژیم صهیونیستی به ویژه در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه علیه ملت ایران گفت: مشتی کروات‌زده با ظاهرسازی دروغین، پشت تریبون‌های در اختیار خود دم از حقوق بشر می‌زنند و هم‌زمان رژیم مورد حمایت‌شان بر سر زن و کودک بی‌گناه بمب می‌ریزد. این عزیزانی که در خانه‌های خود در خواب بودند چه گناه و جرمی مرتکب شده بودند که توسط این رژیم جنایتکار به خاک و خون کشیده شدند؟

■ ایران عزیز را با هم خواهیم ساخت

دکتر پزشکیان ضمن ابراز همدردی عمیق با بازماندگان شهدای تهاجم وحشیانه رژیم صهیونیستی گفت: ما تا جان در بدن داریم، خدمتگزار شما عزیزان خواهیم بود، این یک شعار تبلیغاتی نیست، بلکه باوری از عمق وجودمان است و تا پای جان هر آنچه در توان داریم در حمایت از شما در طبق اخلاص خواهیم گذاشت و با هم و در کنار هم ایران عزیزمان را آباد خواهیم ساخت.

رئیس‌جمهور در ادامه با بیان اینکه نظام جمهوری اسلامی ایران متکی به افراد نیست که با ترور دچار تزلزل شود، بلکه متکی به منبع قدرت لایزال الهی و ایمان مردم خود است و هرگز در برابر دشمنان تسلیم نخواهد شد، تصریح کرد: امروز هر استاندار در استان محل مأموریتش به مثابه یک رئیس‌جمهور بوده و هر وزیری در جایگاه خود از اختیارات فراوانی برخوردار است و علاوه بر این هزاران نیروی توانمند، کارآمد و نخبه در کشور آماده فداکاری و جانفشانی برای این ملت هستند، لذا تصور اینکه با ترور مدیری کشور ما دچار اختلال شود، خیالی واهی است.

■ امریکا کشوری بی‌دفاع و خلع سلاح می‌خواهد

دکتر پزشکیان هدف از فشارهای امریکا و کشورهای غربی بر علیه جمهوری اسلامی ایران را تبدیل کشورمان به کشوری خلع سلاح شده، ضعیف و بی‌دفاع در برابر حملات و تهاجمات وحشیانه آنان عنوان کرد و افزود: ما از هیچ تهدیدی باکی نداریم، با تمام وجود در پی حل مشکلات کشور و عزتمندی و سربلندی مردم عزیزمان هستیم. از جنگ بیزاریم و به دنبال صلح و آرامش هستیم، اما به هرگونه تجاوزی پاسخ قاطعانه و پشیمان کننده خواهیم داد.

رئیس‌جمهور در بخش دیگری از سخنان خود در این مراسم با اشاره به مسئولیت کشورهای مستقل و آزاده جهان در قبال جنایتکاری رژیم صهیونیستی، خطاب به سفرای حاضر در این مراسم گفت: انتظار ما این است که در دنیایی که به جای قانون، زور حاکم است، شما انسان‌های آزاده، ظلم و جنایات رژیم صهیونیستی علیه مردم مظلوم غزه را نپذیرید و صدای مظلومیت آنان را به گوش همه دنیا برسانید.

دکتر پزشکیان تصریح کرد: جانیان و آدم‌کشان امروز تصور می‌کنند که با جنایت و ریختن خون بی‌گناهان ماندگار خواهند شد، اما دیری نخواهد پایید که به سرنوشت اسلاف خود مبتلا خواهند شد و تنها نام زشت و ننگین از آنها برجای خواهد ماند.

رئیس‌جمهور بار دیگر ضمن تجلیل از مقام والای شهیدان و ابراز همدلی با بازماندگان شهدا تصریح کرد: ایستادگی و پایمردی ملت ایران در جنگ ۱۲ روزه بار دیگر وفاداری و ثبات قدم آنان در دفاع از میهن را به جهانیان ثابت کرد. ما امروز در مقابل آنان سر تعظیم فرود می‌آوریم و هر آنچه در توان داریم در راه خدمت به آنها و حل مشکلات کشور در تعامل با همسایگان و کشورهای دوست و همسو به کار خواهیم گرفت و یقین داریم با کمک هم آینده‌ای روشن برای کشورمان خواهیم ساخت.

دفاعی

رئیس مجلس شورای اسلامی:

موشک‌ها با قلب مردم پرقدرت‌تر و اثربخش‌تر خواهد بود

قدرت ما به موشک‌ها و پدافندمان نیست بلکه به قلب مردم است که اگر با ما باشد و برای ایران و اسلام بتپد، موشک‌ها نیز پرقدرت‌تر و اثربخش‌تر خواهند بود.

رئیس مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه مردم در طول جنگ ۱۲ روزه به دهان نتانیاهوی جنایتکار و دشمنان ایران زدند، انسجام را عامل اصلی بازدارندگی مقابل دشمن توصیف کرد و با تأکید بر اینکه از ظرفیت مردم صرفا نباید در زمان انتخابات استفاده کرد گفت: مسجد باید صدای مردم باشد و ما در مجلس به مساجد به عنوان حلقه‌های میانی در قانون برنامه هفتم توجه کرده‌ایم.

محمدباقر قالیباف در همایش «روز جهانی مسجد» که به مناسبت پنجاه‌وششمین سالروز به آتش کشیدن مسجدالاقصی با شعار «مسجد؛ محور وحدت، سنگر مقاومت» و با حضور ائمه جماعات مساجد سراسر کشور در مجتمع آدینه تهران برگزار شد، با بیان اینکه یکی از وظایف ما مسئولان و روحانیون به عنوان نخبگان جامعه در مساجد این است که پیش از هر چیز درک صحیح و دقیقی از زمان و مکان خود داشته باشیم، گفت: ما باید بدانیم در کجا ایستاده‌ایم و قدر جایگاه خود را به تمام معنا بفهمیم و تحلیل دقیقی از محیطی که در آن قرار داریم، در همه ابعاد داشته باشیم؛ اعم از محله، خانواده، استان، کشور، منطقه و بین‌الملل که در هم تنیده، پیچیده و اثرگذار است.

قالیباف با اشاره به اهداف دشمن از راه اندازی جنگ امروز، بیان کرد: وقتی بایدن بعد ۱۷ اکتبر به تل آویو آمد و نتانیاهوی کثیف را در آغوش گرفت، گفت اگر تاکنون اسرائیل را تأسیس نکرده بودیم، امروز قطعاً باید این کار را می‌کردیم. آن روز رژیم صهیونیستی از هم پاشیده بود. وزیر خارجه دولت بایدن به وزیر خارجه یکی از کشورهای عربی در همان ۱۰ روز ابتدایی بعد از عملیات ۱۷ اکتبر گفته بود که وقتی ما به تل آویو رسیدیم همه چیز و حتی نیروهای مسلح را سقوط کرده یافتیم و این ستاد ارتش امریکا (سنتکام) بود که آنها را مدیریت می‌کرد.

رئیس نهاد قانونگذاری کشور با بیان اینکه باید بدانیم در جریان عملیات‌های وعده صادق ۱، ۲ و ۳ با چه کسانی جنگیدیم، گفت: امروز ایران اسلامی، فرهنگ اهل بیت(ع)، مکتب قرآن، اعتقاد به سنت‌های الهی و ایمان است که ما را به مبارزه با دشمن فرا می‌خواند. امروز امریکا، رژیم صهیونیستی و ناتو و حتی بخشی از امکانات کشورهای منطقه در مقابل ما قرار دارند. وی اضافه کرد: ترامپ در دوره نخست ریاست جمهوری خود به منطقه آمد و ۴ میلیارد دلار از کشورهای منطقه گرفت و سیستم پدافند هوایی تمام آنها را با هم یکپارچه کرد و امروز همه آن امکانات مستقیم و غیرمستقیم مقابل موشک‌های ما صف کشیده‌اند، همچنین پدافند امریکا، ناتو و گنبد آهنین نیز در برابر ما صف آرایی کرده‌اند.

■ رژیم صهیونیستی نازیسم قرن ۲۱

رئیس مجلس با بیان اینکه رژیم صهیونیستی هیچگاه مانند امروز تحت فشار نبوده، متذکر شد: این افراد بویی از انسانیت و شرف نبرده‌اند و از اسلامیت و انسانیت کینه دارند و واقعا نازیسم قرن ۲۱ هستند، از این رو شرایط امروز ویژه است. قالیباف با بیان اینکه با این تفاسیر امروز اتحاد و انسجام ما باید حول محور ولایت فقیه باشد و باید به موضوعات توجه کنیم، اظهار کرد: در عملیات وعده صادق ۲ با قدرت و تأثیرگذاری بهتری عمل کرده و اکنون نیز نقطه ضعف‌های خودمان و آنها را بعد از حجم عملیات‌ها کشف کرده‌ایم.

رئیس مجلس با بیان اینکه روزهای اول حجم آتش زیادی داشتیم اما بعد از آن با استفاده از تجربه عملیات‌های وعده صادق ۱ و ۲ توانستیم موفق عمل کنیم، یادآور شد: باید بدانید که ما از زمان عملیات دشمن مطلع بودیم و همه فرماندهان ما در مرکز عملیات‌های خود حضور داشتند از این رو ما در شیوه عملیات آنها غافلگیر شدیم و نه زمان‌بندی عملیات. آنها آن‌قدر کثیف و خبیث هستند که در جنگ نیز از شیوه ترور استفاده می‌کنند.

■ برای دفاع باید قوی شویم

وی ادامه داد: اینکه ممکن است مجدداً جنگی رخ دهد یا خیر شاید سؤال بسیاری از شما باشد؛ یک مؤمن انقلابی باید همیشه آماده دفاع باشد؛ چند سال است که حضرت آقا از ایران قوی می‌گویند لذا ما باید همواره آماده باشیم. قالیباف بر همین اساس تصریح کرد: بله ممکن است جنگ رخ بدهد که باید برای آن قوی شویم. بخشی از این قوی شدن دست ما مسئولان از جمله رؤسای قوا، نیروهای مسلح، دولت، مجلس و قوه قضائیه به‌ویژه در حوزه معیشت و مسکن است که تاکنون کارنامه قابل قبولی نداشته‌ایم. این مسائل کاملاً قابل حل است اما اشکال ما در مسیرهای مدیریتی است که طی کرده‌ایم. ما نیازمند تحولات در همه ابعاد هستیم. رئیس نهاد قانونگذاری کشورمان در ادامه تأکید کرد: به عنوان رئیس یک قوه می‌گویم که امروز نسبت به همه دورانی که در آن قرار داشته‌ام، هماهنگ‌ترین دوره را میان سران قوا را داریم، اما برخی افراد مباحثی را دنبال می‌کنند که آب به آسیاب دشمن ریختن است درحالی که اساس کار ما باید انسجامی باشد که حرف ولی فقیه ماست.

■ قدرت ما به قلب مردم است

وی در ادامه با تأکید مجدد بر اینکه اگر صهیونیست‌ها مطمئن باشند می‌توانند شرایط کشور ما را به هم بریزند لحظه‌ای در حمله مجدد به ما تردید نخواهند کرد لذا حفظ انسجام و یکپارچگی اساس کار ماست، عنوان کرد: قدرت ما به موشک‌ها و پدافندمان نیست بلکه به قلب مردم است که اگر با ما باشد و برای ایران و اسلام بتپد، موشک‌ها نیز پرقدرت‌تر و اثربخش‌تر خواهند بود.

رئیس مجلس شورای اسلامی در ادامه با بیان اینکه ما برای قوی بودن دو وظیفه داریم، گفت: بخشی از آن بر عهده ما مسئولان است؛ ما ضعف‌های مدیریتی داریم که باید آنها را برطرف کنیم که با انسجام و تلاش در حال برطرف کردن نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت هستیم.

قالیباف در ادامه با یادآوری این مطلب که مدیر اگر مدیر باشد اختیار و اعتبار را جذب می‌کند، اذعان کرد: ما باید کشور را با مردم اداره کنیم اما متأسفانه آنها را از اداره کشور حذف کرده ایم و این اشکال ماست. ۸۰ درصد اقتصاد کشور دولتی و بخشی از آن خصولتی است و ده‌ها میلیارد دلار در سال هدر می‌دهیم که همه اشکال کار ماست اما با همه وجود حل آن را پیگیری می‌کنیم. رئیس مجلس شورای اسلامی در ادامه با اشاره به اینکه وظیفه بعدی به عنوان افراد انقلابی، پای کار آوردن مردم است، گفت: اگر زمان انتخابات هر حرف سیاسی و جناحی داشتیم اکنون باید آن را کنار بگذاریم و همه باید حول محور ولی فقیه بایستیم و اجازه ندهیم اختلاف ایجاد شود. مهم‌ترین کاری که دشمن امروز انجام می‌دهد این است که رابطه میان امام و امت را قطع کند و میان آنها شکاف ایجاد کند لذا ما باید آن را محکم حفظ کنیم.

یادداشت میهمان

سبحان حافظی

چکاندن ماشه روانی!

تحرکات اخیر اروپا برای فعال‌سازی «مکانیزم ماشه» در برجام، بیش از آنکه تهدیدی جدی باشد، جنبه روانی دارد. این اقدام که با هدف تحت‌فشار قرار دادن ایران انجام شده از پشتوانه حقوقی محکمی برخوردار نیست و حتی در بدترین سناریو نیز قابل مدیریت خواهد بود.

مکانیزم ماشه یا سازوکار حل‌وفصل اختلافات برجام، راهکاری برای تضمین اجرای توافق است. فرایند آن به این صورت است که هر طرف می‌تواند با ادعای قصور طرف دیگر موضوع را به کمیسیون مشترک ارجاع دهد. این کمیسیون ۳۵ روز فرصت دارد تا موضوع را بررسی کند و در صورت عدم حل اختلاف، پرونده به شورای امنیت ارسال می‌شود. شورای امنیت نیز ۳۰ روز دیگر برای تصمیم‌گیری فرصت دارد. نکته کلیدی، حق مراجعه مستقیم به شورای امنیت مطابق قطعنامه ۲۲۳۱ است که اروپایی‌ها حالا از آن استفاده کرده‌اند، اما این اقدام اروپا از چند جهت فاقد وجاهت قانونی است:

اولاً، خود کشورهای اروپایی پس از خروج امریکا از برجام، تعهدات خود را زیر پا گذاشتند و طبق حقوق بین‌الملل طرف نقض‌کننده حق استفاده از سازوکارهای توافق را ندارد.

ثانیاً، آنان اصل حسن‌نیت را که در متن برجام آمده است، رعایت نکرده‌اند.

ثالثاً، فرایندی مشابه در سال ۲۰۲۰ توسط اروپا آغاز شد که هرگز به‌طور رسمی پایان نیافت و بنابراین اقدام موازی جدیدی مجاز نبوده است.

به همین دلایل، روسیه و چین به عنوان دو عضو دائم شورای امنیت، اقدام اخیر اروپا را غیرقانونی می‌دانند. سناریوهای پیش‌رو شامل سه احتمال است: عقب‌نشینی اروپا(بعید)، بازگشت تحریم‌ها(بعید) یا اتخاذ «تصمیم دیگر» توسط شورای امنیت(که محتمل‌ترین گزینه است). گزارش‌ها حاکی از آن است که روسیه پیش‌نویس قطعنامه‌ای برای تمدید قطعنامه ۲۲۳۱ تهیه کرده که مکانیزم ماشه را در اختیار اروپا قرار نمی‌دهد. حتی در صورت بازگشت تحریم‌ها (Snapback)، وضعیت به اندازه تصور اولیه وخیم نخواهد بود. مشروعیت این اقدام از همان ابتدا مورد تردید خواهد بود. از نظر عملی نیز روسیه و چین می‌توانند با وتوی بودجه «کمیته تحریم‌ها» و «پنل نظارتی»، سازوکار اجرایی تحریم‌ها را متوقف کنند. برخلاف شایعات، تحریم‌های نفتی و بانک مرکزی ایران هرگز بخشی از تحریم‌های شورای امنیت نبوده‌اند و این تحریم‌های یک‌جانبه از سوی امریکا و اروپا هم‌اکنون نیز پابرجا هستند. علاوه بر این، قطعنامه‌های شورای امنیت هیچ‌گاه مجوز استفاده از زور(ماده ۴۲) علیه ایران را صادر نکرده‌اند.

هرچند اقدام اروپا در واقع چکاندن ماشه خالی است و چندان تأثیر جدی‌ای بر آن مترتب نیست، اما ایران نیز قدرت مقابله دارد. راهکارهای مقابله‌ای ایران می‌تواند شامل اعلام شرطی خروج از پیمان ان‌پی‌تی (NPT) یا ارجاع موضوع به دیوان بین‌المللی دادگستری باشد. در نهایت، این بازی بیش از هر چیز برای اعمال فشار روانی طراحی شده است و جمهوری اسلامی ایران می‌تواند با درایت و هوشمندی بر این چالش غلبه کند.

گزیده خبر

خطیب موقت نماز جمعه تهران:

۳ کشور اروپایی عمله صهیونیسم علیه ایران شدند

خطیب موقت نماز جمعه تهران، اقدام سه کشور اروپایی علیه ایران را کاملاً سیاسی و تحت فشار ایالات متحده و لابی رژیم صهیونیستی برشمرد و گفت: این سه کشور به نیروهای نیابتی جریان صهیونی تبدیل شدند که برای آنها از روی استیصال عملگی می‌کنند.

به گزارش ایرنا، حجت‌الاسلام محمدجواد حاج علی اکبری در خطبه‌های نماز عبادی- سیاسی این هفته تهران، اقدام سه کشور اروپایی علیه کشورمان را اقدامی نمادین برای سرپوش گذاشتن به شکست امریکا و رژیم صهیونیسی در جنگ اخیر عنوان کرد و گفت: در واقع این سه کشور اروپایی جریان عملیات روانی دشمن را تکمیل می‌کنند. البته تصمیم آنها تبعاتی دارد و روند تعاملات ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و امنیت بین‌المللی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. این تصمیم سه کشور اروپایی بیش از همیشه اروپا و غرب را به دلیل عدم عمل به تعهدات خود رسوا می‌کند، چراکه ایران به همه تعهدات خود حتی بیشتر(در برجام) عمل کرد. هرچند برای ایران عزیز ما اتفاق مهمی رخ نخواهد داد، ولی مردم ایران جفای این سه کشور اروپایی را فراموش نخواهند کرد.

وی با بیان اینکه ایران در مسیر طی شده تحت سخت‌ترین تحریم‌ها قرار داشته است، یادآور شد: با وجود این تحریم‌ها، ایران هیچ‌گاه نشکست و از تحریم‌ها فرصت ساخت. از طرفی شرایط ایران نسبت به زمانی که برجام تدوین شد، بسیار تغییر کرده و قدرت منطقه‌ای و نظامی ایران، جایگاه علمی، نفوذ منطقه‌ای، ارتباطات بین‌المللی ما در این زمان با گذشته قابل مقایسه نیست. حاج علی اکبری خاطرنشان کرد: این اقدام اروپایی‌ها التهاب زودگذر است و باید دولت و ملت در صحنه باشند و از سخنان و مصاحبه‌های دشمن شادکن پرهیز شود، زیرا همان‌طور که رهبر معظم انقلاب اشاره کردند، طراحی دشمن بعد از شکست در جنگ ۱۲ روزه، چند صدایی و شکستن اتحاد است که باید نسبت به آن مراقبت کنیم.

حاج علی اکبری در ادامه با اشاره به فرمایشات رهبر معظم انقلاب در چند روز اخیر افزود: رهبر انقلاب درباره اتحاد مقدس سخنرانی کردند و پیش از این هم بارها به این موضوع تأکید فرمودند، چراکه فتح‌الفتوح ما در جنگ اخیر، انسجام مردم بود. همچنین رهبر معظم انقلاب از اهل قلم و همه ارکان کشور خواستند که این اتحاد مقدس را به عنوان توصیه قطعی حفظ کنند. خطیب موقت نماز جمعه تهران بر حفظ اتحاد مقدس به عنوان مسئله مشترک مردم کشور تأکید کرد و گفت: البته باید به همه مسائل توجه کرد و مسئولان ارشد نقش زیرساختی در این زمینه دارند. بر همین اساس رفع تبعیض، شفافیت، پاسخگویی، کارآمدی در حل مسائل مردم، مهار تورم، بهبود معیشت مردم، پاسداری از هویت ایرانی، توزیع عادلانه بودجه از جمله این مسائل است که نخبگان در این راستا نقش مهمی دارند و باید در راستای خدمت به مردم به جای تخریب حرکت کنند. حاج علی اکبری با تأکید بر اینکه باید نخبگان نقد سازنده و اصلاح‌گر ارائه دهند و تخریب‌گر نباشند، گفت: باید نخبگان شبهه‌ها را افشا کنند و رسانه‌ها نقش مهمی در این زمینه دارند. به عبارتی جهاد تبیین و خودداری از پوشش افراطی، ایجاد فضای گفت و گو و نقد سازنده، تریبون دادن به صاحبان افکار مختلف برای مسائل مختلف کشور از وظایف رسانه‌ها است. وی، حفظ اتحاد مقدس را وظیفه عموم مردم طبق فرمایش رهبری برشمرد و گفت: این موضوع هم هوشیاری شناختی لازم دارد، همه باید خود را سرباز در جنگ شناختی بدانیم، اخبار را از منابع موثق دریافت کنیم، به دام شایعه‌سازی دشمنان گرفتار نشویم.